Dosarul nr. 2c-1207/2023
2-23070874-12-2c-17052023

H O T Ă R Î R E
În numele legii

Dispozitivul hotărîrii adoptat la 10 iulie 2023
Hotărîrea integrală întocmită la 30 octombrie 2023

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanța de judecată compusă din :
Judecător (unipersonal) Roman Pascari

a judecat în procedura cererilor cu valoare redusă, în lipsa părților, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de ***** către ***** cu privire la încasarea sumei,

A C O N S T A T A T :

ARGUMENTELE PARTICIPANȚILOR LA PROCES :

1. La data de 17.05.2023 ***** a depus o cerere de chemare în judecată către ***** cu privire la încasarea sumei.
2. În motivarea acțiunii a indicat că la 04.07.2022 *****, în calitate de subantreprenor și *****, în calitate de beneficiar au semnat contractul nr.1/08-22 de subantrepriză la îndeplinirea lucrărilor de terasament și excavații la lacul din *****.
3. A relevat că prețul inițial la îndeplinirea lucrărilor de terasament și excavații la lacul din *****, prevăzut în contract constituia 242 482 lei.
4. A explicat că în final, conform facturilor fiscale și actelor aferente de recepție a lucrărilor, prețul a rămas același.
5. A menționat că și-a îndeplinit obligațiile de efectuare a lucrărilor, însă ***** nu le-a îndeplinit, iar datoria rămasă constituie 82 982 lei.
6. Iar în acest sens, a declarat că a transmis beneficiarului facturile fiscale și Actul de confirmare a executării lucrărilor și serviciilor din 21.07.2022,

nefiind invocate revendicări în ceea ce privește termenul de execuție și/sau calitatea lucrului prestat.

7. A accentuat că din motive neîntemeiate, pîrîtul nu-și execută benevol obligațiile contractuale, deși a semnat toate Actele de îndeplinire a lucrărilor și a semnat toate facturile eliberate de reclamant.

8. A subliniat că în scopul recuperării sumei restante, în adresa pîrîtului s-a expediat reclamaţii.

9. A evidențiat reclamantul că odată ce pîrîtul nu şi-a îndeplinit obligaţiile scadente asumate prin contractul încheiat, încălcînd astfel termenul de achitare stabilit, poate pretinde penalitatea în mărime de 40 886,22 lei.

10. Prin urmare, în temeiul art.art.774, 775, 858, 874, 942, 1352 Cod Civil solicită reclamantul încasarea în beneficiul ***** de la ***** suma de 123868,22 lei, inclusiv suma de 82982,00 lei cu titlu de datorie și 40886,22 lei cu titlu de penalitate și cheltuieli de judecată pentru taxa de stat de 3716,05 lei și asistență juridică de 10 000 lei.

11. **Pîrîtului** ***** i s-a expediat încheierea de acceptare a cererii de chemare în judecată, de asemenea fiindu-i comunicat despre dreptul său de a depune o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.

12. Corespondența menționată, care conținea copia încheierii de acceptare a cererii de chemare în judecată și prin care i s-a comunicat despre dreptul de a depune o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare, a fost recepționată (f. d. 24).

13. Dar în termen de 30 de zile de la comunicare, pîrîtul nu a depus o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare, motiv pentru care instanța de judecată a soluționat cererea în baza materialelor acumulate la dosar.

APRECIEREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ:

14. Studiind materialele dosarului în raport cu normele legale aplicabile speţei, instanţa de judecată consideră: cererea de chemare în judecată este întemeiată şi pasibilă de a fi admisă, din următoarele considerente:

15. Conform art.20 al Constituţiei orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime.

16. În corespundere cu prevederile art.5 alin.(1) Cod de Procedură Civilă orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

17. Norma juridică cuprinsă în art.239 Cod de Procedură Civilă prevede că hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi

întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.

18. De asemenea, art.241 alin.(1) Cod de Procedură Civilă statuează că instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în numele legii. Hotărîrea judecătorească trebuie să corespundă tuturor normele de drept, să fie clară, înţeleasă de părţile implicate în litigiu şi să răspundă în mod sigur şi expres la toate cererile şi obiecţiile formulate de reclamant şi pîrît (Principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84) 5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcţionării justiţiei, adoptate de Comitetul Miniştrilor al Consiliului Europei la 28.02.1984).

19. *Potrivit art.25 alin. (3) Cod de Procedură Civilă, în cazurile expres prevăzute de lege, judecătorul examinează cauza în procedură scrisă.*

20. În conformitate cu art.276^2 alin.(3) *Cod de Procedură Civilă*, dispoziţiile codului privind procedura contencioasă se aplică la examinarea cererilor cu valoare redusă în măsura în care dispoziţiile acestui capitol nu prevăd altfel.

21. *Norma cuprinsă la prevederile art. 276^3 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, prevede că procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă.*

22. Iar art. 276^4 alin.(1)-(5) *Cod de Procedură Civilă* stabilește că instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărîrii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărîrea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărîrea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare. Instanța de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art. 276^3 fiind aplicabile corespunzător.

Referitor la pretenția privind încasarea datoriei

23. Din materialele cauzei s-a constatat că la data de 04.07.2022 *****, în calitate de subantreprenor și *****, în calitate de beneficiar au semnat contractul nr.1/08-22 de subantrepriză la îndeplinirea lucrărilor de terasament și excavații în aria lacului din ***** (f.d. 8-10).

24. Executarea lucrărilor de către reclamant se confirmă prin facturile fiscale din 21.07.2022 și 05.08.202, precum și Actele de confirmare a executării lucrărilor, semnate de ambele părți (f.d. 12 - 14)

25. Conform art.9 alin.(1) Cod Civil (în redacția din 01.03.2019) drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.

26. La fel, conform art.9 alin. (2) lit.a) Cod Civil (în redacția din 01.03.2019) drepturile şi obligaţiile civile apar: din contracte şi din alte acte juridice.

27. Norma cuprinsă la art.776 Cod Civil (în redacția din 01.03.2019) prevede că obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

28. Conform prevederilor art.992 alin.(1) Cod Civil (în redacția din 01.03.2019), contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

29. Prevederile art.1027 alin.(1) Cod Civil (în redacția din 01.03.2019) stipulează: contractul se consideră încheiat dacă părţile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esențiale.

30. În corespundere cu art. 1352 Cod Civil prin contractul de antrepriză o parte (antreprenor) se obligă să efectueze pe riscul său o anumită lucrare celeilalte părţi (client), iar aceasta se obligă să recepţioneze lucrarea şi să plătească preţul convenit. Obiectul contractului de antrepriză poate fi atît producerea sau transformarea unui bun, cît şi obţinerea unor alte rezultate prin efectuarea de lucrări.

31. Potrivit pct.4.1 al contractului, părțile au stabilit că pînă la transportarea excavatorului și începerea lucrărilor de excavare, beneficiarul achită un avans în sumă de 30 000 lei. La efectuarea volumului respectiv pentru această tranșă, beneficiarul achită următoarea tranșă în suma acordată de părți. Achitarea totală se va achita nu mai tîrziu de 5 zile bancare de la finisarea lucrărilor de excavare, conform proiectului.

32. În această ordine de idei, beneficiarul lucrărilor efectuate, ***** era obligat să achite plata pentru acestea, în mărimea și termenul convenit de părţi.

33. Potrivit actului decontărilor reciproce semnat în mod unilateral de compania reclamantă rezultă că pîrîtul a achitat doar o parte din suma de bani specificată mai sus, iar datoria sa față de reclamant la momentul adresării în instanța de judecată constituie suma de 82 982 lei (f.d. 16).

34. Instanţa va reţine anume suma de 82 982 lei ca fiind datoria ***** pentru neplata lucrărilor îndeplinite. Or, deși a fost citat legal, pîrîtul nu a obiectat și nu a prezentat careva probe întru susținerea eventualelor obiecții asupra pretențiilor reclamantului, din care motiv instanța de judecată a soluționat cauza pe baza celor anexate la dosar.

35. Iar potrivit prevederilor art.118 Cod de Procedură Civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi al obiecţiilor sale.

36. În acest sens instanța de judecată relevă că, conform art.27 alin.(1) Cod de procedură civilă disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rînd a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

37. Art.122 alin.(1) Cod de procedură civilă prevede: circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante

38. Norma juridică cuprinsă în art.130 alin.(3) Cod de Procedură Civilă prevede că fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficientă pentru soluţionarea cauzei.

39. În conformitate cu prevederile art.131 alin.(1) Cod de procedură civilă explicaţiile date de părţi şi intervenienţi asupra circumstanţelor care le sînt cunoscute şi care au importanţă în proces urmează a fi verificate şi evaluate deopotrivă cu celelalte probe

40. Potrivit art.6§1 al Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale care statuează că orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public şi într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent şi imparţial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptată împotriva sa.

41. Astfel, instanța de judecată atestă acel fapt că pîrîtului nu i s-a îngrădit dreptul la un proces echitabil atît în sensul legislației naționale, cît și în sensul interpretărilor CEDO, avînd posibilitatea în termenul stabilit de instanță să prezinte probe care ar confirma achitarea datoriei. Iar în urma studierii actelor anexate la dosar, nu se atestă că datoria a fost achitată.

42. *În aceste circumstanţe, reieşind din suportul normativ al actelor juridice citate, pornind de la înscrisurile ataşate la materialele cauzei, se va dispune încasarea în beneficiul ***** de la ***** suma de 82982,00 lei cu titlu de datorie.*

Referitor la pretenția privind încasarea penalității

43. În același timp, instanța reține: din cererea de chemare în judecată rezultă că ***** se consideră îndreptățit și la plata unei penalități, urmare a neexecutării la timp a obligației de achitare a lucrărilor efectuate.

44. Conform art.947 alin.(1) Cod Civil (în redacția din 01.03.2019), clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

45. În conformitate cu art. 949 alin.(1) și (3) Cod civil, dacă penalitatea este stipulată pentru cazul în care debitorul nu execută obligația, creditorul poate cere atît executarea obligației, cît și plata penalității. În cazul în care a primit executarea, creditorul poate cere plata penalității numai dacă şi-a rezervat expres acest drept la primirea executării.

46. Instanța menționează: clauza penală constituie o evaluare convenţională şi prealabilă a eventualelor prejudicii pe care debitorul va fi obligat să le plătească în cazul neexecutării prestaţiei la care s-a îndatorat.

47. Suma prevăzută prin clauza penală are menirea de a compensa prejudiciul suferit de creditor prin neexecutarea obligaţiilor contractuale de către debitor.

48. Potrivit pct.6.2 al contractului semnat, nerespectarea termenelor de plată atrage în sarcina beneficiarului penalități în mărime de 0,10 % pentru fiecare zi de întîrziere din suma datorată (f.d. 9).

49. Instanța mai reține că reclamantul a calculat penalitatea pentru perioada 21.07.2022 – 25.05.2023, ținînd cont de sumele care au fost achitate pe parcurs, pîrîtul acumulînd o penalitate în mărime de 40 886,22 lei, potrivit calculului anexat (f.d. 20).

50. Luînd în considerație principiul autonomiei de voință a părților la semnarea contractului de vînzare cumpărare, instanța reține că părțile prin acordul lor au stabilit clauzele contractuale, inclusiv penalitatea și au încheiat/semnat contractul în cauză, asumîndu-și obligații reciproce.

51. Din moment ce de către pîrît nu a fost achitat prețul mărfii în termenul prevăzut, în cazul dat, sunt aplicabile prevederile pct.6.2 din contract, adică achitarea penalității pentru executarea necorespunzătoare a obligațiilor contractuale.

52. *Prin urmare, instanța va dispune încasarea în beneficiul ***** de la ***** suma de 40886,22 lei cu titlu de penalitate.*

Referitor la cererea privind compensarea cheltuieli de judecată

53. Soluționînd cererea privind compensarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată a considerat necesar de a o admite în parte, din următoarele motive.

54. În conformitate cu art.82 din Codul de Procedură Civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

55. În temeiul art. 94 alin.(1) din Codul de Procedură Civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

56. Respectiv, potrivit art.3 al Legii taxei de stat, potrivit cărora pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil, taxa de stat constituie 3% din valoarea acţiunii sau din suma încasată, dar nu mai puţin de 150 și nu mai mult de 25000 de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50000 de la persoanele juridice.

57. Astfel, se constată că reclamantul a achitat taxa de stat în mărime de 3716,05 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată anexat la dosar din data de 12.05.2023 (f.d.3).

58. Avînd în vedere faptul că acțiunea a fost admisă integral, cheltuielile de judecată suportate de reclamant la depunerea acţiunii de asemenea urmează a fi compensate integral.

59. *Prin urmare, instanţa va încasa în beneficiul ***** de la ***** suma de 3716,05 lei pentru taxa de stat.*

60. La fel, potrivit art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

61. Conform art. 96 alin. (1^1) Cod de procedură civilă, cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

62. În sensul celor arătate este şi jurisprudenţa CEDO care, învestită fiind cu soluţionarea pretenţiilor la rambursarea cheltuielilor de judecată în care sunt cuprinse şi onorariile avocaţiale, a statuat că acestea urmează a fi respectate numai în măsura în care constituie cheltuieli necesare care au fost în mod real făcute în limita unui cuantum rezonabil.

63. În acest context, instanţa de judecată relevă că în prezenta cauză, ***** a fost asistat de avocatul ***** și a achitat plata pentru serviciile juridice prestate de acesta în mărime de 10 000 lei (f.d.11).

64. Cu toate acestea, instanța reține că prezenta cauză este de o complexitate redusă, iar avocatul ***** nu a fost implicat în ședințe de judecată, cauza fiind examinată în procedura cererilor cu valoare redusă.

65. Așadar, cenzurînd cuantumul cheltuielilor de judecată pe care trebuie să le suporte pîrîtul, raportat la complexitatea activității prestate de avocat, instanța consideră suma de 2500,00 lei ca fiind necesară și rezonabilă, avîndu-se în vedere şi implicarea avocatului în litigiul în care s-a prestat asistența juridică.

66. *Astfel, instanța va încasa în beneficiul ***** de la ***** suma de 2500,00 lei pentru cheltuielile de asistență juridică. În rest, se respinge cererea înaintată de ***** privind compensarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.*

67. În conformitate cu prevederile art.art.25 alin.(3), 94, 98, 117-118, 120-121, 130, 276^2-276^4, 238-240, 362 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite cererea de chemare în judecată înaintată de ***** către ***** cu privire la încasarea sumei.

Se încasează în beneficiul ***** de la ***** suma de ***123868,22 lei (o sută douăzeci și trei mii opt sute șaizeci și opt lei 22 bani),*** inclusiv suma de 82982,00 lei cu titlu de datorie și 40886,22 lei cu titlu de penalitate.

Se admite în partea cererea înaintată de ***** privind compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează în beneficiul ***** de la ***** cu titlu de cheltuieli de judecată suma de ***6216,05 lei (șase mii două sute șaisprezece lei 05 bani),*** inclusiv suma de 3716,05 lei pentru taxa de stat și 2500,00 lei pentru cheltuielile de asistență juridică.

În rest, se respinge cererea înaintată de ***** privind compensarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel în Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile din ziua pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Judecător **Roman PASCARI**